

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/22/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616207406
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4616207406.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej vo veci starostlivosti o maloleté deti F.: N., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, deti rodičov: matky U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., L. XXXX/XXB a otca K. K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28. februára 2017 č.k. 9P/223/2016-61, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/96/2015 zo dňa 13.10.2015 tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú N., nar. XX.XX.XXXX zo sumy XX,- eur na sumu 90,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2016 a na maloletého Y., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 30,- eur na sumu 40,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.11.2016. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostal nezmenený. Zároveň uložil otcovi povinnosť zameškané výživné za obdobie od 01.09.2016 do vyhlásenia rozsudku na maloletú N. v celkovej výške 120,- eur splácať v mesačných splátkach po 10,- eur a na maloletého Y. v celkovej výške 40,- eur splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, u oboch spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho mal za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného bol z časti podaný dôvodne, keďže od poslednej úpravy výživného prešla doba jedného roka. Maloletá N. v čase poslednej úpravy výživného navštevovala 8. ročník ZŠ, zatiaľ čo v súčasnej dobe navštevuje 1. ročník strednej školy, teda pripravuje sa na budúce povolanie. Súd zo správy zo školy zistil, aké náklady matke vznikajú. Pri úprave výživného na maloletú N. súd prvej inštancie zohľadnil to, že otec okrem výživného sa aj iným spôsobom zaujíma o maloletú dcéru, kupuje jej veci, čo napokon potvrdila aj matka. Pokiaľ ide o maloletého Y., tento v čase poslednej úpravy výživného mal rok a v čase podania návrhu mal takmer 2 roky. Je teda nepochybné, že matke sa zvýšili náklady i na zabezpečenie hygienických potrieb, ošatenia, ako aj ostatných vecí, týkajúcich sa maloletého Y.. Pokiaľ ide o otca, tento v čase poslednej úpravy výživného bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, od 01.05.2014 a boli mu poskytnuté voľné pracovné miesta a to ako manažér predaja, špecialista riadenia systému kvality, opatrovateľa v zariadení, ako aj poisťovací poradca, ostatné neprijal. a pokiaľ ide o zdravotný stav otca maloletých detí, bola vyžiadaná správa ošetrojúceho lekára MUDr. T. U. (čl. 53), z ktorej vyplýva, že diagnóza a zdravotný stav otca maloletých detí ho neobmedzujú v pracovnom

processe a je možnosť zamestnania sa. Okrem toho otec má príjem z predaja osobných motorových vozidiel, čo napokon aj potvrdil. Matka maloletých detí je naďalej na rodičovskom príspevku, teda poberá len rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a rodinné prídavky, teda na jej strane nedošlo k zmene pomerov. Súd prvej inštancie vzhľadom na vykonané dokazovanie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú N., ktorá dňa 31.12.2017 dovŕši 17. rok svojho veku zo sumy 70,- eur na sumu 90,- eur mesačne, od 01.09.2016, t.j. od nástupu na strednú školu. Súd preto vyčíslil i zameškané výživné na maloletú N. za obdobie od 01.09.2016 do vyhlásenia rozsudku v celkovej sume 120,- eur (6 x 20,- eur) a povolil ho otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur. Pokiaľ ide o maloletého Y., súd prvej inštancie upravil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 30,- eur na sumu 40,- eur mesačne od podania návrhu, t.j. od 01.11.2016 s tým, že zameškané výživné za toto obdobie v celkovej výške 40,- eur (4 x 10,- eur) povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur, u oboch spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol ponechať výšku výživného na predošlej úrovni a to vo výške 100,- eur na obe maloleté deti spolu. Dôvodil tým, že od roku 2012 prerušil živnosť a od roku 2014 je nezamestnaný a evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok. Jeho náklady na bývanie sú 246,- eur a 100,- eur vyživovacia povinnosť, čo je podľa neho odpoveďou, prečo sa nemôže zamestnať za minimálnu mzdu, čo boli ním odmietnuté ponuky z úradu práce. Uviedol tiež, že nakoľko bude vyradený z evidencie úradu práce, pribudnú mu ďalšie povinnosti a to zdravotné poistenie, čo je približne 60,- eur. Uviedol, že čo sa týka jeho zdravotného stavu, sám najlepšie vie, čo môže a čo nemôže robiť. Nie je žiadny hypochonder, donedávna aktívne športoval. K vyjadreniu lekára uviedol, že každá jeho návšteva ho stála približne 50,- eur, čo si nemôže dovoliť, tak tam prestal chodiť. K príjmom uviedol, že tieto spočívali z predaja áut, čo predstavovalo minulý rok cca 1.500,- eur, ďalšie príjmy mal z dopravy a z poskytovania služieb spojených s dovozom a prihlasovaním vozidiel, čo bolo približne 1.000,- eur. Uviedol, že v začiatkoch mal výpomoc od matky a posledné príjmy pozostávali z predaja vecí z domácnosti, no napriek všetkému čo vykonáva a aj operácii, ktorú prekonal, mu vznikli dlžoby - pôžička vo výške 1.500,- eur. V súčasnosti si hľadá prácu adekvátnu jeho vzdelaniu a finančným potrebám.

3. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, alternatívne zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým deťom. Uviedla, že s jeho tvrdeniami nesúhlasí a považuje ich za zavádzajúce a nedostatočné. Namietala, že otec je na úrade práce evidovaný od 01.05.2014, t.j. 3 roky a za tak dlhú dobu človek ochotný pracovať, i pod tlakom existenčných problémov, sa zamestná a nevyhovára sa na minimálnu mzdu. Odmietnuté ponuky považovala za dobre hodnotené zamestnania. Uviedla, že otec žije sám v rodinnom dome s 3 veľkými izbami, no i napriek „nedostatku financií“ je schopný vykryť domové náklady, náklady na auto, chov a veterinárne ošetrovanie psov a vtákov. Konštatovala, že bola preukázaná otcova vedľajšia zárobková činnosť. K zdravotnému stavu otca uviedla, že z vyjadrenia lekára jasne vyplýva, že diagnóza ho neobmedzuje v pracovnom procese a môže sa zamestnať. Táto diagnóza ho neobmedzovala ani v aktívnom hraní futbalu a hokeja, ako sám priznal. Taktiež aj na tieto aktivity sa peniaze našli. Mala za to, že otec detí zrejme netuší, že sa nedá žiť z 350,- eur pre 3 osoby so všetkými bytovými a existenčnými nákladmi, jeho kroky a správanie nepovažuje v prospech a dobro maloletých detí.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie otca maloletých detí nie je opodstatnené, preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Zároveň mal na zreteli ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom za predpokladu, ak sa menia pomery, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu. Táto zmena pomerov sa môže týkať potrieb oprávneného

najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa, s jeho fyzickým vyspíevaním, zdravotným stavom, prípravou na budúce povolanie. Obe kritériá uvedené v § 75 Zákona o rodine, t. j. odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť. Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov, ktoré sú dané ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a podobne), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí v príslušnom regióne a podobne.

7. Keďže odvolací súd dospel k tomu, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu matky na zvýšenie výživného z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti napadnutého rozsudku, vrátane výroku o zameškanom výživnom za dané obdobie a výroku o trovách konania.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní odvolací súd len dodáva, že od poslednej úpravy výživného v rozsudku, ktorým súd manželstvo rozviedol dňa 13.10.2015, č.k. 9P/96/2015-82 nastala zmena pomerov na strane maloletej N., ktorá od septembra 2016 nastúpila do 1. ročníka strednej školy - Obchodnej akadémie v Topolčanoch, v súvislosti s čím sa zvýšili náklady na štúdium v podobe školských pomôcok, a taktiež nevyhnutné výdavky na jej ošatenie, stravovanie a pod. Maloletá tiež navštevuje alergologickú ambulanciu. Taktiež vzrástli náklady na ošatenie, stravovanie a hygienické potreby aj na maloletého Y., a to vzhľadom k jeho veku, keďže v čase podania návrhu tento mal takmer 2 roky. Otec ani matka okrem vyživovacej povinnosti na maloletú N. a maloletého Y. nemajú ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec býva v rodinnom dome, ktorý má v osobnom vlastníctve, toho času je nezamestnaný, je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny od 01.05.2014, teda už viac ako tri roky, pričom nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok. Ponúkané pracovné pozície podľa svojho vlastného vyjadrenia odmietol a to z dôvodu, že sa vzhľadom na svoje náklady nemôže zamestnať za minimálnu mzdu. Podľa vlastných slov bude vyradený z evidencie úradu práce. Otec má vysokoškolské vzdelanie. Podľa vyjadrenie ošetrojúceho lekára - neurológa MUDr. Pavla Vargu diagnóza a zdravotný stav pacienta neobmedzujú v pracovnom procese, pričom konštatoval možnosť zamestnať sa. Vzhľadom k tomu neobstoja tvrdenia otca, podľa ktorých ho pre problémy s chrbtom nikto nezamestná. Navyše otec sám potvrdil, že žije z predaja osobných motorových vozidiel, ako aj vecí z domácnosti, pričom matka maloletých detí súdu preukázala, že otec predáva aj vtáky, psy a iné hnuťelné veci. Z toho je možné usúdiť, že v týchto činnostiach ho jeho zdravotné problémy neobmedzujú. V prípade otcom tvrdenej finančnej núdze by tento aj s poukazom na vyjadrenie ošetrojúceho lekára mal spolupracovať s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a ponúkané práce prijímať, navyše vzhľadom na jeho vzdelanie v odbore ekonómia nepôjde o fyzicky náročné činnosti. Matka maloletých detí toho času poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a rodinné prídavky na dve maloleté deti a je odkázaná na pomoc rodinných príslušníkov. Odvolací súd dodáva, že bolo potrebné vychádzať aj z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, v zmysle ktorého je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa, t.j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie má za to, že odôvodnené potreby maloletej N. sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške 70,- eur mesačne nepostačuje na jej výživu a odôvodnené potreby. Taktiež suma 30,- eur pre maloletého Y. je vzhľadom k tomu, že sa neustále fyzicky vyvíja a rastie, s čím sú spojené mnohé náklady na jeho zaopatrenie, nie je postačujúca. Otec na maloletú N. prispieva okrem výživného iba príležitostne, v súčasnej dobe sa s ňou udržiava kontakt len telefonicky, pričom o maloletého Y. neprejavuje žiadny záujem. Pokiaľ ide o posúdenie možností a schopností otca prispievať zvýšeným výživným, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec napriek jeho zákonnej vyživovacej povinnosti odmieta prácu ktorá mu bola ponúknutá úradom práce, dlhodobo je nezamestnaný, bez sociálnych dávok, napriek tomu, vykazuje výdavky, ktoré potvrdzujú, že má príjmy z rôznych činností, čo nepopiera, preto je v jeho možnostiach

a schopnostiach prispievať na svoje mal. deti zvýšeným výživným. Odvolací súd dodáva, že z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že otec ako podnikateľský subjekt s predmetom podnikania (predaj motorových vozidiel a iné) ukončil svoju podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania ku dňu 31.03.2017 , teda v priebehu tohto konania o zvýšenie výživného a pokračuje v predaji aut ale už bez živnostenského oprávnenia. Toto konanie otca mal. detí možno hodnotiť ako bezdôvodné vzdanie sa zárobku v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Súd prvej inštancie vzhľadom k uvedenému správne rozhodol o zvýšení výživného i napriek tomu, že otec je toho času nezamestnaný, avšak odvolací súd je toho názoru, že otcovi nič nebráni tomu, aby sa zamestnal, navyše bolo preukázané, že má aj iný príjem. Námietky otca uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažoval za právne významné, v tom smere, aby jeho odvolaniu vyhovel, pretože výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Z týchto dôvodov stotožňujúc sa s právnymi a skutkovými závermi súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).